

17. okt. 1842

FAKTA

Dato:
17. okt. 1842

Sidetal:
Dagbog A, side 80-82

Dagbogens placering:
Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Trykt udgave:
Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit
Liv, København 1967, s. 114-116;
Jesper Svenningsen (red.): Seks år af
et liv. Johan Thomas Lundbye –
Dagbøger om tro, skæbne, kunst og
kærlighed, København 2018, s. 124-
125

TRANSSKRIFTION

17 October Mandag

Inat lukkede Døden to Øine, der nylig straaledede mildt og venligt. Mine,¹ Tjenestepigen her hos min Vert, hele Hospitalets Yndling døde. Hun var ung og yndig uden at være egentlig kjøn, altid venlig og mild. I Fredags Aftes blev hun pludselig syg og inat var det alt forbi. Hvor tit glædede ikke Din muntre Sang og Latter mig, du gode Pige! naar jeg sad ved mit Arbeid tit forknytt og traurig tilmode, da nynnede Du rask din Vise mens du syslede derude i Kjøkkenet; for Dig havde Livet megen Værdi endnu – o Gud! og jeg maa ved din Død, som ved saa mangt ungt Menneskes, sige: Gud ske Lov! jeg kan ikke sørge, I ere lykkelige, som have udstridt – vi at beklage, som blive tilbage; men vor Time kommer ogsaa, – min dog seent! – – Du gode Mine! jeg kan ikke ret forestille mig at Du er død allerede, Du som for faa Dage siden var saa munter. – senere. Jeg var med Candidat Paulsen nede at see hendes Liig; hver Form, der nylig svulmede smukt har Døden hurtigt stivnet; jeg tegnede et Udkast af hendes Træk for om mulig senere at kunne tegne et Billede af hende. En mærkelig Virkning har det gjort paa alle Gemytter her, enhver vilde hun vel, og heller Ingen vilde hende ondt. Havde jeg dog kun igaar seet dig og takket dig for al din Villighed, den du viiste mig daglig ved hundrede Smaatjenester, og da jeg forrige Vinter var syg, ved omhyggelig Pleie. Farvel, uskyldige Pige! gaae til de Lykkelige; du var kun en Tjenestepige, men dit Minde vil dog velsignes, thi du •81• var af de lykkelige Kvinder, som ved den blotte Nærværelse skaber Munterhed og Glæde. Hvor let vil det nu ikke falde mig at forlade Hospitalet, som du virkelig gjorde hyggeligt; paa Apothekergangen, hvor de unge Candidater bo, hvor vil der blive dødt, aldrig mere gjenlyder den af din Latter. – Døden er dog noget vidunderligt, gruelig og dog vor sidste Trøst, nei Døden er kun gruelig, men Trøsten ligger i Haabet om det gaadefulde Liv bag Dødens Nat. – Da jeg for omtrent et Aar siden flyttede herind anede jeg ikke at min vakkre Vertinde,² Datter af Provst Meel³ i Raklev, alt ved Juletid skulle ligge under Jorden, nu drager jeg snart herfra og nu dør den vakkre lille Mine. – senere – Naar vi midt i vor blomstrende livsfriske, glade Ungdom bortrives af Døden, da ligger deri dog noget meget sørgeligt; thi denne uskyldige Glæde har endnu ingen Kamp bestaaet, Livets Alvor er endnu ikke traadt til for at klare Begreberne, vi ere ikke i denne Tilstand, for det menneskelige Øie, modne til at indgaae til et evigt Liv. Men der kommer Tvivl og Fristelser og en haard Strid skal vi kæmpe – i den staaer jeg nu selv og tit kunde jeg have Lyst at opgive Alt, men det faste Haab: Gud har givet os Kræfter til at bære, hvad han paalægger os, han vil lade os seire og han vil atter kalde tillive et muntert, livsfrisk, blomstrende Liv i os, hvor meget Dunkelt skal have klaret sig, hvor vi ville forsones med Meget i Verden, der nu træder sørgeligt og skjærende frem for vort Øie. Vaagner et saadant Liv atter i mig, da vil jeg ogsaa finde Ro, og finder jeg Ro, da

føler jeg, at jeg kunde maaskee blive en Velsignelse for Mange, som den kjære Fabricius⁴ var det, som Købke,⁵ Du, Julius!⁶ havde •82• vel neppe selv endnu naaet dertil. Ak, hvilken Velsignelse maa det dog være at kunne trøste Andre og sige: Ven, jeg forstaar din Kummer, jeg har selv lidt, hvad du nu lider, men vær tro indtil Enden og du skal finde Hvile. – Ja dette er min Tro, lad mig derfor tie med de formastelige Ønsker om at befries ved Døden, hvor lidet moden er jeg. Lad mig, gode Gud! blive tro og stride Striden tilende, jeg vil da blive god og blid paa mine gamle Dage, jeg har jo ogsaa altid troet, at jeg blev gammel. – Men, algode Gud! lad mig ikke blive gammel i Synden – beskjærm den spæde Spire i mit Hjerter, som Du selv der har nedlagt, giv Regn og Soelskin, at den maa trives og opvoxe til et sundt og kraftigt Træ, hvorunder jeg i Alderdommen kan finde Hvile, da skal min Tale være som Lovsang til Din Ære – Livet vil jeg elske og mine Medmennesker og dog velsigne den Stund, Du kalder mig herfra til det evige Liv! –

---

¹ Wilhelmine Louise Klamer (ca. 1819-1842), stuepige hos kontrollør Carl Schoubye. Dødsårsagen blev i kirkebogen noteret som "Pludseligen Død".

² Sophie Hedvig Schoubye, f. Mehl (ca. 1810-1841).

³ Provst Jens Kragballe Mehl (1782-1839).

⁴ Ove Fabricius (1816-1841).

⁵ Hans Peter Købke (1812-1839).

⁶ Julius Th. Hedermann (1821-1841)

80 17 October Mandag

Jnais lakkede Loden to Pinae, der nylig strablede mildt og vensligt.
Mine, Tjenestepigen her hos min Hert, hele Hospitalets Ud-
ling side. Hun var mig og indig inden at være egentlig hjer,
altid venlig og mild. I Fredags Aften blev hun pludselig syg,
og indt var det alt forbi. Alen tet glædede ikke Din minste
dang og Latter mig, du gode Pige! men jeg sad ved mit Be-
ked tet forkynt og traurig blimede, da uvejrede Du rask
sin Nise mens du siglede derude i Kjøkkenet; for dig
haade Livet megen Værd: endnu - o Gud! og jeg var ved
Din Død, som ved saar maagt ingt Menneskes, sig:
Gud ske Lov! jeg kan ikke sige, at ere lykkelige, som have
indstrid - si at beklage, som blive tilbage; men vor
Tjener kommer ogsaa, - mine dog seent! - - Du ge-
de Mine! jeg kan ikke ret forestille mig at Du er død al-
terede, Du som for faa Dage siden var saa minster. - seere
jeg var med Landt det Panten med at see hendes Læg;
Hans Form, der nylig vintende smukt her Loden hantig
stændt; jeg togde et Mønst af hendes Trak for om min dig
soner at kinnre tegne et Billede af hendes. En mærkelig
Virkning har det gjort paa alle Gjenfetter her, enhver
vilde kin vel, og heller Angen vilde hende andet. Plaud
jeg dog kin igaa set dig og tabbet dig for at din Billig-
hed, den du viste mig daglig ved kinnrede Lænestjerner,
og se jeg forrige Vinter var sig, ved omhyggelig Pleie.
Tareel, uskyldige Pige! gave til de Lykkelige; Du var kin
en Tjenestepige, som dit Minde vil dig velvignes, Her du

var af de lykkelige Kvinder, som ved den blotte Narværelse skaber Muntrohed og Glæde. Hvor let vil det mig, who falder mig at forlade Højskolestaden, som den virkelig gjæde ting geligt, paa Apothekergangen, hvor de unge Cand. daten be, hvor vil der blive det, aldrig mere gjenlyder den af din Latter. — Døden er dog meget lidendeligt, gruelig og dog var sidste Trøst, nei Døden er kun gruelig, men Trøsten ligger i blækken om det gædfulde Liv bag Dødens Nat. — Da jeg for antrent et har siden flygtet herind anede jeg ikke at min vakkere Hertinde, Datter af Svært Meel, Fakler, alt ved fulsted skulle ligge under Jorden, min drøge og saant herfra og min daes den vakkere lille Vinde. — Senere —

Var vi midt i vor blomstrende Livspriske glæde Mygdom betruives af Døden, da ligger den dog meget meget sorgeligt, thi denne uskedlige Glæde har end nu ingen Kamp bestaat, sinets Alvor er endnu ikke traadt til for at klare Begreberne, vi ere ikke i denne Tilstand, for det menneskelige Dø, madne til at indgaa til et evigt Liv. Men du kom over Trind og Tristelser og en haard Strid skal vi kæmpe — i den staaer jeg nu selv og det kende jeg har lyst at sige alt, men det faste Plaat: Gud har givet os Kæfter til at have hvad han paalægger os, han vil lade os seire og han vil etter kalde til sine et minntent, Livspriske, blomstrende Liv i os, hvor meget Simkelt skal have kleret sig, hvor vi ville forsones med Møgt i Norden, der nu traeder sorgeligt og skjærende frem for vort Dø. Vaagter et saadant Liv etter i mig, da vil jeg ogsaa finde No, og finder jeg No, da falder jeg, at jeg kende maaskee blive en Velsignelse for Mange, som den kjære Fabricius var det, som Kibke, den Julius. kende

81.

(Forts. skrivning)

82. Det næppe selv end min næst dertil. Ak, hvilken Velsignelse
maa det dog være at kunne træste Anden og sige: Ven, jeg
forstaaer din Kimmelse, jeg har selv lidt, hvad du mi lider,
men vær tro indtil Enden og du skal finde Klæde. - Ja
dette er min Tro, lad mig derfor til med de fornæstelige Øn-
sker om at befries ved Døden, hvor lidt maden er jeg.
Lad mig, gade Gud! blive tro og stride Itrunden til Ende, jeg
vil da blive glad og glad paa mine gamle Dage, jeg tror
jog ogsaa altid troet, at jeg blev gammel. - Men, al gode Gud!
lad mig ikke blive gammel i Sygden - beskjæm den spræde
Spræde i mit Hjerte, som du selv dog har medtaget, give Høje
og Lael skin, at den maa trives og sproge til et sundt
og kraftigt Træ, hvorunder jeg i Alderdommen kan finde
Blivende, da skal min Tale være som Luvsang til Din Gode-
sindet vil jeg elske og mine Medmen neske og dog velsigne
den stand, da kalder mig herfra til det evige Liv! -

18 Oct

Igaar Eftermiddags havde jeg den Glæde at gjensee den kjære
Kæreste frisk og vel efter et langt Ophold i Frederiksberg.

19 Oct

Alvor lidt hører der dog til at gribe heelt forstyrrende ind i en
Families Øe og Vel. Min Moder kunde mi leve med Sparfær-
hed, den trim er vant til sit Liv igjennem, af sine 800 Daler
aarlige Indkomster; men mi faldet jaadim igjennem ved
den lille Gænnen fra yngste til næst yngste Klasse paa Land-
akademiet. Han maa boet derfra, hvor han havde Alt frit
og mi skal Moder svinge for ham. Det ser ind som en
Uværlighed dog vil det gæde; hvor tit ser det ikke ind som